

غلظت بزاق دهان

بزاق با شکستن و نرم کردن غذا، نقش مهمی در اولین مراحل گوارش ایفا می‌کند. گاهی اوقات وضعیت سلامتی، عوامل محیطی یا داروها می‌توانند در غلظت بزاق دهان تأثیر بگذارند و سبب ایجاد غلظت ناخوشایند یا تولید آبریزش بینی در پشت حلق شما شوند. زمانی که بزاق به اندازه کافی رقیق نیست، دهان‌تان بیشتر خشک می‌شود؛ در نتیجه، بیشتر در معرض ابتلا به بیماری‌های لثه و پوسیدگی دندان قرار می‌گیرید. در ادامه، عوامل ایجاد غلظت و چسبندگی بزاق و روش‌های تشخیص و درمان آن را بررسی می‌کنیم.

جهت استفاده از خدمات بیمه دندانپزشکی با مشاورین مهراز کارت تماس حاصل نمایید

علل غلظت بزاق دهان

بزاق غلیظ از جمله عوامل احتمالی برای برخی از بیماری‌های مختلف است. وضعیت این بیماری‌ها می‌تواند از خفیف تا شدید متغیر باشد. در ادامه به بعضی از این عوامل اشاره شده است.

۱. اشعه

گاهی افرادی که در ناحیه گردن و سرشان پرتو درمانی می‌شوند، درجات مختلفی از غلظت بزاق پیدا می‌کنند. پرتو درمانی می‌تواند با تحریک غدد بزاقی روند تولید بزاق را کم کند؛ در نتیجه، بزاق فرد چسبنده و غلیظ می‌شود.

۲. سندرم خشکی دهان

زمانی که غدد بزاقی موجود در دهان بزاق کافی تولید نکنند، در دهان‌تان احساس تشنگی یا خشکی می‌کنید. یکی از نشانه‌های سندرم خشکی دهان، قوام یا غلظت بزاق است؛ زیرا دهان رطوبت کافی برای رقیق کردن بزاق ندارد.

درمان‌های رایج خشکی دهان

- داروی خود را عوض کنید (ممکن است خشکی دهان شما اثر جانبی استفاده از یک دارو باشد. در این زمینه با پزشک خود مشورت کنید)؛
- روزانه ۲ بار از مسواک و نخ دندان استفاده کنید؛
- با توصیه پزشک یا دندان‌پزشک خود از داروهای جایگزین بزاق استفاده کنید؛
- از مصرف تنباکو، کافئین، دهان‌شویه‌های صیقلی‌کننده، الکل، نوشابه، غذاهای تند، آب پرتقال و قهوه خودداری کنید؛
- همه یا بخشی از دندان مصنوعی خود را قبل از رفتن به رخت‌خواب از دهان خارج کنید؛
- از درمان‌های بدون نسخه برای خشکی دهان استفاده کنید (مانند شوینده‌ها، ژل‌ها و خمیردندان)؛
- از داروهای (آزاد یا بدون نسخه) جایگزین بزاق استفاده کنید؛
- غذاهای جویدنی بخورید، آب‌نبات بدون قند بکنید یا آدامس بجوید تا عملکرد غدد بزاقی تحریک شود؛
- روزانه ۸ تا ۱۰ لیوان مایعات بنوشید (اما آهسته قورت دهید تا همه بزاق تولیدشده شسته نشود)؛
- یخ‌هایی با اندازه‌های کوچک بکنید؛
- هنگام خواب از دستگاه بخور در کنار تخت‌خواب خود استفاده کنید؛
- از مصرف غذاهای سفت یا ترد که می‌تواند فضای داخلی دهان‌تان را خشک کند یا به آن آسیب بزند خودداری کنید؛
- غذا را قبل از بلع به خوبی بجوید؛
- میزان مصرف شکر و نمک را کاهش دهید؛
- با پزشک خود در مورد نوع رژیم غذایی مناسب مشورت کنید و درباره نوشیدنی‌ها و غذاهایی که شرایط شما را بدتر می‌کند، اطلاعاتی به دست آورید؛
- در نهایت، غدد بزاقی مسدود شده باید جراحی شوند.

۳. کم‌آبی

اگر میزان از دست رفتن مایعات بدن بیشتر از میزان دریافت شده باشد، دچار کم‌آبی می‌شوید. خشکی دهان یکی از علائم کم‌آبی بدن است و بزاق شما در پاسخ به کمبود مایعات غلیظ می‌شود.

۴. آبریزش از قسمت عقب بینی و سینوس‌ها

گلو و بینی شما برای تصفیه مواد خارجی، حفظ رطوبت غشای بینی و مبارزه با عفونت، مخاط تولید می‌کنند. اما گاهی اوقات، به‌ویژه در زمان سرماخوردگی یا ابتلا به حساسیت فصلی، بدن مخاط اضافی تولید می‌کند.

مخاط پشت بینی یا گرفتگی بینی باعث می‌شود که از راه دهان نفس بکشید. این کار سبب خشک شدن دهان و غلیظ شدن بزاق می‌شود.

مشاهده [هزینه جراحی زیبایی بینی](#) توسط متخصص

۵. عوارض جانبی داروها

بعضی از داروها سبب غلظت بزاق دهان می‌شوند. به بعضی از آنها در ادامه اشاره شده است:

- داروی‌های ضداحتقان؛
- آنتی هیستامین‌ها؛
- داروهای ضدافسردگی و داروهای ضداضطراب؛
- داروهای فشارخون؛
- داروهای ضد درد؛
- شل‌کننده عضلات؛
- داروهای شیمی درمانی.

۶. بارداری

تغییرات هورمونی در بارداری می‌تواند سبب غلیظتر شدن بزاق شود. حتی بعضی افراد به ترشح بیش از حد بزاق یا سیالوره دچار می‌شوند.

۷. سنگ مجرای بزاقی

گاهی اوقات توده‌ای از مواد معدنی کریستاله‌شده در غدد بزاقی ایجاد می‌شود. این مشکل از تولید بزاق جلوگیری می‌کند و بزاق تولیدشده غلیظ می‌شود.

۸. بیماری اعصاب حرکتی

بیماری‌های اعصاب حرکتی انتهایی پیش‌رونده مانند ای‌ال‌اس ALS یا بیماری لوگهریگ می‌توانند موجب مشکلاتی در غلظت بزاق و افزایش مخاط شوند. گاهی افراد مبتلا به این بیماری‌ها این دو نشانه را پیدا می‌کنند: دشواری در بلع؛ مشکل در پاک‌سازی مجرای تنفسی خود از مخاط یا بزاقی که در نتیجه بیماری ایجاد شده است.

اگر فرد مبتلا به بیماری اعصاب حرکتی دچار کم‌آبی شود، از دهان نفس می‌کشد یا تمایل دارد دهان خود را باز نگه دارد. این کار می‌تواند شرایط را بدتر کند. بیماری اعصاب حرکتی یکی از علل نادر غلیظ شدن بزاق است.

۹. اختلالات غدد بزاقی (مهم‌ترین عامل در غلظت بزاق دهان)

بیماری‌هایی مانند سرطان یا سندرم شوگرن (jogren syndrome) می‌توانند روی غدد بزاقی تأثیر بگذارند و موجب خشکی دهان یا انسداد مجرای بزاقی شوند. در نتیجه، بزاق غلیظ می‌شود.

۱۰. سیستمیک فیبروزیس

سیستمیک فیبروزیس نوعی بیماری ژنتیکی است که در نتیجه آن تولید مخاط، عرق و هضم آنزیمی داخل سلول تغییر می‌کند. مایعاتی مانند بزاق به‌طور طبیعی باید رقیق و یکدست باشند. با وجود این، در نتیجه نقص ژنتیکی، غلیظ و چسبنده می‌شوند و مسیر خروجی آنها در بدن مسدود می‌شود.

درمان غلظت بزاق دهان

روش‌های متفاوتی برای درمان غلظت بزاق وجود دارد. روش درمان به عامل ایجاد آن وابسته است. برای بعضی از افراد، تشخیص و درمان زیر نظر پزشک متخصص به‌سادگی انجام می‌شود.

برای دیدن [تعرفه دندانپزشکی](#) اینجا کلیک کنید.

توصیه‌هایی برای درمان غلظت بزاق دهان بر اثر پرتودرمانی یا شیمی‌درمانی

- تا حد امکان، از غذاهای نرم و پوره‌شده استفاده کنید و از مصرف غذاهای چسبناکی مانند کره بادام‌زمینی (یا هر غذای دیگری که به دندان یا سقف دهان می‌چسبد) خودداری کنید؛
- قبل و بعد از هر وعده غذایی، دهان خود را با دهان‌شویه یا آب تمیز کنید؛
- با پزشک خود درباره مایعات جایگزین مشورت کنید. برخی مایعات از خشکی دهان جلوگیری می‌کنند و برای تغذیه مناسب‌اند.

چه زمانی باید برای درمان غلظت بزاق دهان به پزشک مراجعه کنید؟

افرادی که غلظت بزاق دارند، برای پیدا کردن دلیل اصلی باید با پزشک عمومی خود مشورت کنند.

اگر بزاق شما غلیظ است و علت آن را می‌دانید، باید زنگ‌خطرها را بشناسید:

علائم عفونت در غدد بزاقی

- طعم غیرمعمول یا بد در دهان؛
- تب بالا؛
- خشکی بیش از حد دهان؛
- احساس دردی که بیش از ۴ ساعت طول بکشد؛
- سختی در بازکردن دهان؛
- درد یا فشار هنگام غذاخوردن؛
- تورم یا قرمزی صورت یا گردن.

جهت تهیه [بیمه دندانپزشکی](#) با ما همراه باشید

اگر ترشحات پشت بینی همراه با بزاق غلیظ دارید، در صورت وجود علائم زیر با پزشک خود مشورت کنید:

- تب؛
- خس خس سینه؛
- مخاط سبز، زرد یا خونی؛
- مخاط با بوی تند.

اگر دچار کم آبی شدید هستید، احتمالاً به درمان‌های سریع و اورژانسی نیاز داشته باشید. علائم کم‌آبی شامل موارد زیر است:

- تولید نشدن عرق؛
- تشنگی بیش از حد؛
- تنفس سریع؛
- ضربان قلب تند؛
- افت فشار خون؛
- تب؛
- ادرار تیره‌رنگ؛
- گود رفتن چشم؛
- چروک پوست.

جهت استفاده از خدمات دندانپزشکی ارزان با مشاورین مهراز کارت تماس حاصل نمایند.

